

UREDBA

O BLIŽIM USLOVIMA ZA PRIMENU KOMPENZATORNIH MERA

("Sl. glasnik RS", br. 112/2009)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovom uredbom uređuju se bliži uslovi za primenu kompenzatornih mera, u skladu sa pravilima Svetske trgovinske organizacije (u daljem tekstu: STO) i propisima Evropske unije.

A. SUBVENCije KOJE PODLEŽU KOMPENZATORNIM MERAMA

Subvencije

Član 2

Subvencija, u smislu člana 32. stav 2. Zakona o spoljnotrgovinskom poslovanju (u daljem tekstu: Zakon) je direktni ili indirektni finansijski doprinos ili bilo koja podrška, cenama ili dohotku, koji obezbeđuje vlada u državi porekla, odnosno izvoza proizvoda u korist proizvođača, proizvodnje, izvoza ili transporta takvih proizvoda u Republiku Srbiju čime primaoci subvencije ostvaruju neku korist.

Finansijski doprinos iz stava 1. ovog člana je:

- 1) direktni prenos državnih sredstava (donacije, zajmovi, uvećanje akcijskog kapitala i sl.) ili mogući direktan transfer sredstava ili preuzimanje obaveza (davanje garancije za zajmove i sl.);
- 2) odricanje države od dospelog javnog prihoda ili nenaplaćivanje takvog prihoda (carina, porez, poreski podsticaji i sl.);
- 3) proizvodnja ili nabavka robe ili pružanje usluga od strane države, osim za potrebe opšte infrastrukture (izgradnje puteva itd.);
- 4) uplaćivanje u određene fondove ili poveravanje ili davanje naloga od strane vlade drugim licima da izvrše neku od aktivnosti iz tač. 1-3. ovog stava.

Zabranjene subvencije

Član 3

Zabranjene subvencije su subvencije koje su uslovljene:

- 1) izvoznim uspehom ili
- 2) upotrebom domaćih umesto stranih proizvoda.

Smatra se da subvencija zavisi od izvoznog uspeha kada je na osnovu činjenica utvrđeno, da odobravanje subvencije, iako zakonom nije uslovljeno izvoznim rezultatima, zavisi od stvarnog ili očekivanog izvoza ili prihoda od izvoza. Činjenica da se subvencija odobrava izvozniku, nije dovoljna da se takva subvencija smatra izvoznom subvencijom, u smislu ove uredbe.

Odredbе ovog člana ne primenjuje se na poljoprivredne proizvode u skladu sa pravilima STO.

Specifične subvencije

Član 4

Smatra se da je subvencija specifična za neko preduzeće ili industriju, ili grupe preduzeća ili industrije ako državni organ koji je odobrava, ili propisi na osnovu kojih se odobrava, izričito ograničavaju subvencionisanje za određena preduzeća ili industriju, ili grupe preduzeća ili industrije.

Smatra se da subvencija nije specifična kada propisi utvrđuju objektivne kriterijume ili uslove za primanje ili visinu subvencije, a nadležni organ koji daje subvenciju primenjuju te kriterijume ili uslove jednako prema svim preduzećima.

U slučaju sumnje da je subvencija specifična razmatraju se i sledeći faktori: korišćenje programa subvencionisanja samo u ograničenom broju određenih preduzeća, pretežno korišćenje u nekim preduzećima, odobravanje neproporcionalno velikih iznosa subvencija određenim preduzećima i način na koji organ koji odobrava subvencije koristi svoje diskreciono pravo pri donošenju odluke o odobravanju subvencije, informacije o učestalosti odbijanja ili odobravanja zahteva za subvencionisanje i obrazloženja takvih odluka, kao i aktivnosti nadležnog organa koji odobrava subvenciju, i vremensko trajanje programa subvencionisanja.

Smatra se da je specifična subvencija ona koja se daje preduzeću sa sedištem u određenom području u kojem je nadležan organ koji daje subvenciju. Utvrđivanje ili menjanje opšte važećih poreskih stopa na svim nivoima vlasti koje imaju pravo da to čine, neće se smatrati specifičnom subvencijom.

Zabranjena subvencija iz člana 3. ove uredbe smatra se specifičnom subvencijom.

Utvrđivanje specifičnosti subvencije mora da se zasniva na činjenicama i relevantnim dokazima.

Prijavlivanje subvencija

Član 5

Ministarstvo nadležno za poslove ekonomije i regionalnog razvoja (u daljem tekstu: Ministarstvo) prijavljuje nadležnom telu STO specifične subvencije koje su odobrene ili se primenjuju na teritoriji Republike Srbije.

Prijava mora da sadrži:

- 1) vrstu subvencije (donacija, zajam, poreska olakšica itd.);
- 2) subvenciju po jedinici proizvoda ili u slučajevima kada to nije moguće, ukupan iznos ili godišnji budžetski izdatak za tu subvenciju (uključujući, ako je moguće, prosečnu subvenciju po jedinici proizvoda u prethodnoj godini);
- 3) cilj i/ili namenu subvencionisanja;
- 4) trajanje subvencionisanja i/ili druge rokove u vezi sa tim;
- 5) statističke podatke koji omogućavaju procenu efekata u trgovini prouzrokovane subvencionisanjem.

B. KOMPENZATORNE MERE

Kompenzatorne mere

Član 6

Kompenzatorna mera u smislu člana 32. tačka 1. Zakona, je posebna dažbina na uvoz proizvoda koja se uvodi radi otklanjanja negativnih uticaja subvencionisanja, koje se vrši u državi porekla, odnosno izvoza proizvoda.

Uslovi za uvođenje kompenzatornih mera

Član 7

Vlada, u smislu člana 33. Zakona, uvodi kompenzatorne dažbine na predlog Ministarstva i po okončanju postupka ispitivanja koje sprovodi Ministarstvo u skladu sa ovom uredbom, ukoliko se utvrdi da postoji:

- 1) subvencija u smislu člana 4. ove uredbe,
- 2) šteta po domaću industriju ili opasnost od nastanka štete, u smislu člana 12. stav 1. ove uredbe i
- 3) postojanje uzročne veze između subvencije i štete.

Domaća industrija

Član 8

Domaća industrija u smislu ove uredbe, odnosi se na sve domaće proizvođače sličnih proizvoda ili na one čija ukupna proizvodnja predstavlja pretežni deo ukupne domaće proizvodnje tih proizvoda, osim onih proizvođača koji su povezani sa uvoznicima ili izvoznicima subvencionisanih proizvoda u Republiku Srbiju ili proizvođača koji su istovremeno i uvoznici takvih proizvoda.

Domaći proizvođači su povezani sa uvoznicima ili izvoznicima subvencionisanih proizvoda u Republiku Srbiju ukoliko:

- 1) oni direktno ili indirektno kontrolišu uvoznike ili izvoznike subvencionisanih proizvoda u Republiku Srbiju ili
- 2) su direktno ili indirektno kontrolisani od uvoznika ili izvoznika subvencionisanih proizvoda u Republiku Srbiju ili
- 3) ih direktno ili indirektno kontroliše neka treća strana koja istovremeno kontroliše i uvoznike ili izvoznike subvencionisanih proizvoda u Republiku Srbiju ili
- 4) zajedno sa uvoznicima ili izvoznicima subvencionisanih proizvoda u Republiku Srbiju, direktno ili indirektno kontrolišu treću stranu, pod uslovom da postoji osnov za sumnju da taj odnos može da utiče na ove proizvođače da se ponašaju drugačije od nepovezanih domaćih proizvođača.

Smatra se da domaći proizvođači, uvoznici ili izvoznici kontrolišu druge proizvođače, uvoznike ili izvoznike kada je neko od njih u poziciji da pravno ili faktički ograničava ili upravlja drugim.

Sličan proizvod

Član 9

Sličan proizvod, u smislu ove uredbe, je proizvod koji je identičan to jest jednak u svim aspektima posmatranom proizvodu ili u odsustvu takvog proizvoda drugi proizvod koji iako nije isti u svakom pogledu ima karakteristike posmatranog proizvoda.

II IZNOS SUBVENCije KOJA PODLEŽE KOMPENZATORNIM DAŽBINAMA

Izračunavanje iznosa subvencije koja podleže kompenzatornim dažbinama

Član 10

Iznos subvencije koja podleže kompenzatornim dažbinama mora biti specifična subvencija i utvrđuje se u toku postupka ispitivanja u odnosu na vrednost podrške države porekla ili države izvoza koju prima proizvođač ili izvoznik takvih proizvoda, za izvoz istih u Republiku Srbiju.

Ispitivanje obuhvata period koji odgovara računovodstvenoj godini primaoca subvencije, koja neposredno prethodi pokretanju postupka ispitivanja, ili drugi period koji prethodi pokretanju postupka ispitivanja za koji postoje pouzdani finansijski i drugi podaci, a koji ne može biti kraći od šest meseci.

Za potrebe ove uredbe, iznos subvencije koja podleže kompenzatornim dažbinama izračunava se u smislu koristi za primaoca za koju se utvrdi da je postojala u toku perioda ispitivanja. Prilikom izračunavanja koristi za primaoca subvencije, ima se u vidu da:

1) davanje akcijskog kapitala od strane države ne predstavlja korist za primaoca, osim ako investiranje nije u skladu sa uobičajenom praksom investiranja privatnih investitora na teritoriji države porekla i/ili države izvoza;

2) odobravanje državnog zajma ne predstavlja korist za primaoca, osim ako ne postoji razlika između iznosa koji preduzeće plaća za državni zajam i iznosa koji bi preduzeće platilo za odgovarajući komercijalni zajam koji bi se mogao dobiti na tržištu. Kada postoji razlika, takav iznos predstavlja korist;

3) zajam za koji garantuje država ne predstavlja korist za primaoca, kada ne postoji razlika između iznosa koji plaća korisnik zajma za koji garantuje država i iznosa koji bi se plaćao za sličan komercijalni zajam bez državne garancije. Kada postoji razlika, takav iznos predstavlja korist;

4) obezbeđivanje proizvodima ili uslugama ili kupovina proizvoda od strane države, ne predstavlja korist za primaoca ako se to obezbeđivanje vrši uz odgovarajuću finansijsku naknadu. Naknada se smatra odgovarajućom ako je u skladu sa preovlađujućim tržišnim uslovima u državi obezbeđivanja (nabavke) ili kupovine (uključujući cenu, kvalitet, dostupnost, marketinške uslove, transport i druge uslove kupovine ili prodaje).

Opšta pravila za izračunavanje subvencija

Član 11

Iznos subvencije koja podleže kompenzatornim dažbinama, utvrđuje se po jedinici subvencionisanog proizvoda uvezenog u Republiku Srbiju. Prilikom utvrđivanja iznosa subvencije, od iznosa ukupne subvencije odbijaju se sledeći troškovi:

1) troškovi prijavljivanja ili drugi izdaci koji nastanu u vezi sa prijavljivanjem za dobijanje subvencije, odnosno njenim dobijanjem i

2) izvozne carine, dažbine i druga plaćanja u vezi sa izvozom proizvoda u Republiku Srbiju, čija je svrha samo otklanjanje štetnih posledica subvencionisanja.

Kada se subvencija ne daje u odnosu na količinu proizvedenog, prerađenog, izvezenog ili transportovanog proizvoda, iznos subvencije koja podleže kompenzatornim dažbinama utvrđuje se raspodelom vrednosti ukupnog subvencionisanja u odnosu na nivo proizvodnje, prodaje ili izvoza posmatranog proizvoda u toku perioda ispitivanja subvencionisanja.

Kada subvencija može biti povezana sa nabavkom ili budućom nabavkom osnovnih sredstava, iznos subvencije koja podleže kompenzatornim dažbinama se raspodeljuje na period koji odražava uobičajenu amortizaciju takvih sredstava u određenom privrednom sektoru. Kada osnovna sredstva ne podležu amortizaciji, subvencija za nabavku takvih sredstava smatra se zajmom bez kamate, a iznos subvencije se utvrđuje u visini uobičajene kamate za komercijalni zajam.

Kada subvencija ne može biti povezana sa nabavkom osnovnih sredstava, iznos koristi dobijene u toku perioda ispitivanja se po pravilu pripisuje tom periodu i raspodeljuje kao što je opisano u stavu 2. ovog člana, osim ako se ne utvrde posebne okolnosti koje opravdavaju pripisivanje iznosa koristi nekom drugom periodu.

III ŠTETA

Utvrđivanje štete

Član 12

Šteta je materijalna šteta naneta domaćoj industriji, opasnost od materijalne štete ili materijalno zaostajanje u razvoju takve industrije.

Utvrđivanje štete vrši se na osnovu dokaza i objektivne analize:

1) obima subvencionisanog uvoza i uticaja subvencionisanog uvoza na cene na tržištu Republike Srbije sličnih proizvoda i

2) uticaja subvencionisanog uvoza na domaće proizvođače sličnih proizvoda.

Ministarstvo u okviru postupka ispitivanja utvrđuje da li je došlo do značajnog povećanja subvencionisanog uvoza, u apsolutnim ili relativnim vrednostima u odnosu na proizvodnju ili potrošnju u Republici Srbiji, da li su cene subvencionisanog uvoza bile značajno niže u poređenju sa cenama istih proizvoda domaćih proizvođača ili da li je takav uvoz izazvao značajan pad cena ili je sprečio porast cena do kog bi inače došlo, pri čemu jedan ili više navedenih faktora neće obavezno imati odlučujući uticaj prilikom donošenja odluke.

Kada je uvoz proizvoda iz više država istovremeno predmet postupka ispitivanja, efekti ovakvog uvoza se kumulativno procenjuju samo ako se utvrdi da je:

1) iznos subvencije koja podleže kompenzatornim dažbinama za uvoz iz svake države pojedinačno veći od minimalnog (*de minimis*) koji iznosi 1% od vrednosti (*ad valorem*), a za države u razvoju 2% i da obim uvoza iz svake države pojedinačno nije zanemarljiv i

2) kumulativna procena efekata uvoza primerena uslovima konkurencije između uvoznih proizvoda i sličnog domaćeg proizvoda.

Ispitivanje uticaja subvencionisanog uvoza na domaću industriju obuhvata procenu svih relevantnih ekonomskih faktora i pokazatelja koji utiču na stanje domaće proizvodnje, uključujući visinu iznosa subvencije podložne kompenzatornim dažbinama, stvarni i potencijalni pad prodaje, proizvodnje, profita, udela na tržištu, produktivnosti, prihoda od ulaganja ili iskorišćenosti kapaciteta; faktore koji utiču na domaće cene; stvarni ili potencijalni uticaj na novčane tokove, zalihe, zaposlenost, plate, rast, mogućnost uvećanja kapitala ili ulaganja ili druge elemente, pri čemu jedan ili više navedenih faktora neće obavezno imati odlučujući uticaj prilikom donošenja odluke.

Uticaj subvencionisanog uvoza procenjuje se u odnosu na domaću proizvodnju sličnog proizvoda, kada raspoloživi podaci dozvoljavaju odvojenu identifikaciju te proizvodnje na osnovu proizvodnog procesa, prodaje, proizvođača i profita. Ako odvojena identifikacija te proizvodnje nije moguća, uticaj subvencionisanog uvoza se procenjuje ispitivanjem proizvodnje najuže grupe proizvodnog asortimana, koja obuhvata sličan proizvod, za koji se mogu obezbediti neophodni podaci.

Opasnost od nastanka štete

Član 13

Ministarstvo je dužno da utvrđivanje postojanja opasnosti od nastanka materijalne štete vrši isključivo na osnovu činjenica, kao i da jasno predvidi promenu uslova koji bi doveli do materijalne štete prouzrokovane subvencionisanjem, koja mora biti neminovna.

Pokazatelji koje Ministarstvo uzima u obzir prilikom utvrđivanja činjenica iz stava 1. ovog člana, uključuju:

- 1) vrstu subvencije ili subvencija i njihov očekivani uticaj na trgovinu,
- 2) znatnu stopu porasta subvencionisanog uvoza na domaće tržište, što ukazuje na verovatnoću znatnog povećanja uvoza,
- 3) raspoložive kapacitete izvoznika ili neminovno i znatno povećanje tih kapaciteta, što ukazuje na verovatnoću znatnog povećanja subvencionisanog izvoza u Republiku Srbiju, uzimajući u obzir mogućnost drugih izvoznih tržišta da apsorbuju dodatni izvoz,
- 4) uvozne cene, koje dovode do značajnog smanjenja ili sprečavaju povećanje domaćih cena do koga bi inače došlo, što bi verovatno prouzrokovalo povećanu potražnju za novim uvozom i
- 5) zalihe proizvoda koji je predmet ispitivanja.

Nijedan od pokazatelja iz stava 2. ovog člana sam po sebi ne može imati odlučujući značaj za donošenje odluke, ali svi zajedno moraju ukazivati na postojanje daljeg subvencionisanog uvoza i nastupanje materijalne štete ako se ne preduzmu odgovarajuće mere.

Ako postoji opasnost od nastajanja štete zbog subvencionisanog uvoza, sa posebnom pažnjom će se razmatrati i odlučivati o primeni kompenzatornih mera.

Utvrđivanje uzročne veze između subvencionisanog uvoza i štete

Član 14

Ministarstvo, na osnovu svih relevantnih dokaza, utvrđuje da subvencionisani uvoz izaziva štetu domaćoj industriji i da obim i/ili cene subvencionisanog uvoza u tolikoj meri utiču na domaću industriju da se taj uticaj karakteriše kao materijalan.

Ministarstvo ispituje sve poznate pokazatelje, osim subvencionisanog uvoza, koji istovremeno nanose štetu domaćoj industriji, pri čemu se šteta koju izazivaju ovi pokazatelji ne sme pripisivati subvencionisanom uvozu. Pokazatelji koji, u ovom smislu mogu biti relevantni, obuhvataju naročito:

- 1) obim i cene nesubvencionisanog uvoza;
- 2) smanjenje tražnje ili promenu u modelima potrošnje;

- 3) restriktivnu trgovinsku praksu i konkurenciju između domaćih i stranih proizvođača;
- 4) tehnološki razvoj proizvođača uvezenih proizvoda;
- 5) izvozne rezultate i produktivnost domaće industrije.

IV SPROVOĐENJE POSTUPKA ISPITIVANJA

Pokretanje postupka ispitivanja

Član 15

Ministarstvo, u skladu sa članom 7. ove uredbe, sprovodi postupak ispitivanja na osnovu pismenog zahteva domaće industrije ili lica koja su oni ovlastili za podnošenje takvog zahteva, a izuzetno može da donese odluku da pokrene postupak ispitivanja *ex officio*, na osnovu dovoljno dokaza o postojanju subvencije, štete i uzročne veze.

Zahtev za pokretanje postupka ispitivanja

Član 16

Zahtev za pokretanje postupka ispitivanja se podnosi Ministarstvu preporučenom pismenom pošiljkom i mora da sadrži dokaze o postojanju:

- 1) subvencije,
- 2) štete u smislu člana 12. stava 1. ove uredbe i
- 3) uzročne veze između navodno subvencionisanog uvoza i navodne štete.

Zahtev za pokretanje postupka ispitivanja sadrži neophodne dokaze o postojanju subvencije koja podleže kompenzatornoj dažbini (ako je moguće, i njen iznos) i informacije koje su realno dostupne podnosiocu, uključujući:

- 1) identitet podnosioca zahteva kao i obim i vrednost domaće proizvodnje sličnih proizvoda koje proizvodi podnosilac zahteva. Kada se zahtev podnosi u ime domaće industrije, u njemu se navodi domaća industrija u čije ime se podnosi zahtev, svi poznati domaći proizvođači sličnih proizvoda (ili udruženja domaćih proizvođača sličnih proizvoda) kao i obim i vrednost domaće proizvodnje sličnih proizvoda, za svakog od navedenih proizvođača;
- 2) detaljan opis, tarifnu oznaku i trgovački naziv posmatranog proizvoda, ime države ili država porekla ili izvoza posmatranog proizvoda, identitet svakog poznatog izvoznika ili stranog proizvođača uz navođenje poznatih uvoznika koji vrše uvoz posmatranog proizvoda;
- 3) dokaz o postojanju, iznosu i vrsti subvencije koja se ispituje;
- 4) informacije o promenama obima navodnog subvencionisanog uvoza, uticaju ovog uvoza na cene sličnih proizvoda na domaćem tržištu i uticaju tog uvoza na domaću industriju.

Zahtev koji ne sadrži relevantne dokaze ne smatra se potpunim. Smatra se da je zahtev podnet danom dostavljanja Ministarstvu.

Smatra se da je zahtev podnet "od strane ili u ime domaće industrije" ako je podržan od domaćih proizvođača čija zajednička proizvodnja čini više od 50% ukupne proizvodnje sličnih proizvoda od onih proizvođača koji su izričito podržali ili se protivili zahtevu. Postupak ispitivanja se ne pokreće ako domaći proizvođači koji izričito podržavaju zahtev predstavljaju manje od 25% ukupne domaće proizvodnje sličnih proizvoda.

Ministarstvo ispituje tačnost i relevantnost dokaza dostavljenih uz zahtev, naročito da li su subvencije specifične shodno značenju iz člana 4. ove uredbe, kako bi se utvrdilo da li postoji dovoljno dokaza za pokretanje postupka ispitivanja.

Odluka o pokretanju postupka ispitivanja

Član 17

Ukoliko postoji dovoljno dokaza o subvencionisanom uvozu, uzročnoj vezi i šteti, Ministarstvo pošto ispita podneti zahtev u skladu sa odredbom člana 16. stav 2. ove uredbe, obaveštava Vladu o potrebi da se pokrene postupak ispitivanja u roku od 45 dana od dana podnošenja zahteva.

Ako podneti zahtev nije potpun, Ministarstvo u roku od 45 dana, poziva podnosioca zahteva da dopuni svoj zahtev i određuje rok za usaglašavanje koji ne može biti kraći od 30 dana. Ukoliko podnosilac zahteva ne izvrši usaglašavanje, Ministarstvo odbacuje podneti zahtev.

Ako podnosilac povuče zahtev pre pokretanja postupka ispitivanja, smatraće se da takav zahtev nije ni podnet.

Ministarstvo će izbegavati publicitet u vezi sa zahtevom za pokretanje postupka ispitivanja, osim ukoliko se ne donese odluka o pokretanju postupka ispitivanja. Po prijemu ispravno dokumentovanog zahteva i pre pokretanja postupka ispitivanja, izvršiće se obaveštavanje vlade države izvoza.

Vlada pre pokretanja postupka ispitivanja obavlja konsultacije sa vladom zemlje izvoza u cilju izmene subvencionisanja od strane zemlje izvoza.

Vlada donosi odluku o pokretanju postupka ispitivanja.

Ako podnosilac zahteva povuče zahtev za pokretanje postupka ispitivanja posle donošenja odluke o pokretanju postupka ispitivanja, postupak se može nastaviti po službenoj dužnosti.

Objavlivanje odluke o pokretanju postupka ispitivanja

Član 18

Odluka iz člana 17. stav 6. ove uredbe sadrži:

1) ime podnosioca zahteva;

- 2) ime države ili država izvoza i opis posmatranog proizvoda;
- 3) datum pokretanja postupka ispitivanja;
- 4) obrazloženje tvrdnji o postojanju navodnog subvencionisanja u zahtevu za pokretanje postupka ispitivanja;
- 5) obrazloženje tvrdnji o postojanju štete;
- 6) adresu Ministarstva i
- 7) rok u kome zainteresovane strane mogu da iznesu svoje stavove na osnovu kojih zahtevaju da učestvuju u postupku.

Vlada obaveštava vladu države izvoza i druge zainteresovane strane o odluci o pokretanju postupka ispitivanja.

Odluka iz člana 17. stav 6. objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Sprovođenje postupka ispitivanja

Član 19

Na osnovu odluke Vlade iz člana 18. stav 1. ove uredbe, Ministarstvo pokreće postupak ispitivanja.

Ministarstvo sprovodi postupak ispitivanja na celoj teritoriji Republike Srbije, istovremeno ispitujući postojanje subvencionisanog uvoza i materijalne štete ili opasnosti od njenog nastajanja.

Ministarstvo utvrđuje odgovarajući posmatrani period za izračunavanje subvencionisanog uvoza i štete. Ministarstvo, da bi obezbedilo reprezentativne rezultate, određuje posmatrani period za koji će se izvršiti izračunavanje, koji neće biti kraći od šest meseci koji prethode pokretanju postupka ispitivanja i koji će obuhvatati period od dvanaest meseci pre pokretanja postupka ispitivanja. Ministarstvo neće uzimati u obzir podatke koji se ne odnose na posmatrani period.

Ministarstvo, ako je potrebno, u postupku ispitivanja pribavlja mišljenja drugih organa, organizacija, udruženja i institucija.

Pribavljanje podataka

Član 20

Strane u postupku dužne su da, na zahtev Ministarstva, dostave potrebne podatke u roku od 30 dana od prijema zahteva.

Zahtev za dostavu podataka smatra se primljenim sedmog dana od dana pošto je poslat izvozniku ili diplomatskom predstavniku države izvoza.

Ministarstvo može da, na obrazloženi pismeni zahtev strana u postupku, produži rok iz stava 1. ovog člana za još 30 dana.

Saradnja u postupku ispitivanja

Član 21

Kada zainteresovana strana u postupku odbije da dozvoli pristup potrebnim podacima, dostavi netačne ili nepotpune podatke, ili podatke uopšte ne dostavi u skladu sa odredbama ove uredbe, odluka se donosi na osnovu dostupnih podataka.

Nedostavljanje podataka u elektronskoj formi, ne smatra se nedostatkom saradnje, ako zainteresovana strana pokaže da bi dostavljanje odgovora na ovakav način predstavljalo dodatno opterećenje ili izazvalo neopravdano visoke dodatne troškove.

Ministarstvo je dužno da obavesti strane u postupku, odnosno podnosioca zahteva i stranog proizvođača ili stranog izvoznika, o razlozima neprihvatanja dostavljenih podataka i omogući im da dostave dodatna objašnjenja u roku koji odredi.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo može da sve raspoložive podatke proveri upoređivanjem sa drugim dostupnim podacima, uključujući objavljene cenovnike, zvanične statističke podatke o uvozu i iznosu naplaćenih carinskih dažbina, kao i podatke pribavljene od podnosilaca zahteva i drugih zainteresovanih strana u toku postupka ispitivanja.

Ministarstvo može da sarađuje sa stranim organima, institucijama ili stranama u cilju provere prikupljenih podataka ili radi dobijanja novih. To obuhvata direktno ispitivanje evidencije i podataka od uvoznika, izvoznika, trgovaca, agenata, proizvođača, trgovačkih udruženja i organizacija.

Aktivnosti iz stava 5. ovog člana će se odvijati tek nakon prijema prethodne saglasnosti strana čije evidencije i podaci se ispituju. Prilikom traženja saglasnosti, Ministarstvo obaveštava te strane, koje evidencije i podatke treba proveriti.

Ministarstvo obaveštava predstavnike vlade države izvoza o svim aktivnostima iz stava 5. ovog člana koje se sprovode, nakon dobijanja saglasnosti od strana čije evidencije i podatke treba ispitati.

Saradnja sa inostranstvom

Član 22

Ministarstvo može da sarađuje sa uvoznicima, izvoznicima, trgovcima, agentima, proizvođačima, trgovačkim udruženjima i organizacijama u inostranstvu, radi provere prikupljenih podataka ili pribavljanja novih. Na zahteve i pitanja koja nadležni organi i firme države izvoza postavljaju Ministarstvu, a koja su bitna za sprovođenje postupka ispitivanja na licu mesta, Ministarstvo će odgovoriti kad god je to moguće, pre provere podataka na licu mesta.

Saradnja sa zainteresovanim stranama iz stava 1. ovog člana obuhvata neposredni uvid u njihove evidencije i podatke radi provere dobijenih podataka o subvenciji, odnosno šteti i sprovodi se kada je:

- 1) dobijena prethodna saglasnost zainteresovane strane u skladu sa stavom 1. ovog člana i
- 2) država izvoza obaveštena i ne protivi se.

Ministarstvo obaveštava zainteresovane strane iz stava 1. ovog člana i državu izvoza, o prirodi podataka koje treba proveriti, kao i o svim drugim podacima koje je potrebno pružiti.

Ako je u postupak ispitivanja potrebno uključiti nevladine stručnjake, zainteresovane strane iz stava 1. ovog člana i država izvoza će o tome biti obavešteni. Pomenuti nevladini stručnjaci su dužni da poštuju obavezu poverljivosti podataka.

Konsultacije sa državom izvoza

Član 23

Vlada poziva na konsultacije državu izvoza pre pokretanja postupka ispitivanja.

Tokom postupka ispitivanja, Vlada pruža priliku državi izvoza, da nastavi konsultacije sa ciljem da se razjasni činjenično stanje i da se postigne obostrano zadovoljavajuće rešenje.

Konsultacije sa državom izvoza ne sprečavaju donošenje preliminarnih ili konačnih odluka, bilo pozitivnih ili negativnih, kao ni privremenih ili konačnih mera u skladu sa odredbama ove uredbe.

Državi izvoza tokom postupka ispitivanja dozvoljava se pristup dokazima koji nisu poverljivog karaktera, uključujući sažeti prikaz podataka nepoverljive prirode.

Zainteresovane strane

Član 24

Zainteresovane strane u smislu ove uredbe su:

- proizvođači "sličnog proizvoda" u Republici Srbiji ili njihova trgovačka ili poslovna udruženja u kojima proizvođači "sličnih proizvoda" čine većinu na teritoriji Republike Srbije;
- izvoznici ili inostrani proizvođači posmatranog proizvoda, njihova trgovačka ili poslovna udruženja u kojima proizvođači ili izvoznici ovih proizvoda čine većinu članstva;
- uvoznici posmatranog proizvoda ili njihova trgovačka ili poslovna udruženja u kojima uvoznici "sličnih proizvoda" čine većinu na teritoriji Republike Srbije;
- organizacije korisnika i potrošača u Republici Srbiji.

Zainteresovane strane koje su se prijavile, a naročito strane koje posmatrani proizvod koriste u svom procesu proizvodnje, kao i reprezentativna udruženja potrošača, mogu da uzmu učešće u postupku ispitivanja kako bi zaštitile svoje interese.

Ministarstvo na zahtev, zainteresovane strane toj strani obezbeđuje:

- 1) kopiju podnetog zahteva sa svim priložima i
- 2) priliku da pregledaju sve dokaze i podatke dostavljene u postupku ispitivanja.

Usmena rasprava

Član 25

Zainteresovane strane dužne su da dostave dokaze o mogućem uticaju ishoda postupka na njih a mogu da zahtevaju i da na te okolnosti iznesu dokaze na usmenoj raspravi.

Ministarstvo omogućava zainteresovanim stranama da brane svoje interese u toku postupka ispitivanja i da na njihov zahtev, da na usmenoj raspravi kojoj prisustvuju i strane sa suprotnim interesima, iznesu svoje stavove, vodeći pri tome računa da se očuva poverljivost podataka svih učesnika u postupku.

Informacije iznete usmeno, uzimaju se u obzir samo ako su potkrepljene dokazima, naknadno dostavljene u pismenoj formi i stavljene na uvid ostalim zainteresovanim stranama, vodeći računa o zaštiti poverljivosti podataka.

Prisustvo zainteresovanih strana na raspravi nije obavezno, a neprisustvovanje raspravi ne može imati štetne posledice.

Međuresorska saradnja

Član 26

Nadležna ministarstva i drugi organi dužni su da na zahtev Ministarstva, dostave podatke vezane za uvođenje, sprovođenje, primenu i reviziju kompenzatornih mera.

Prethodno utvrđivanje subvencije koja podleže kompenzatornim dažbinama i štete

Član 27

Ministarstvo obaveštava zainteresovane strane o relevantnim činjenicama i poziva ih da iznesu svoja mišljenja u roku od 30 dana od dana uručenja poziva.

Ministarstvo će nakon isteka roka iz stava 1. ovog člana, prethodno utvrditi postojanje subvencionisanog uvoza i štete.

Reprezentativni uzorak

Član 28

Kada u postupku učestvuje više podnosilaca zahteva, izvoznika ili uvoznika, ili kada se postupak odnosi na više vrsta proizvoda ili više trgovinskih transakcija, postupak ispitivanja može da se ograniči na određen broj strana u postupku, proizvoda ili trgovinskih transakcija, korišćenjem reprezentativnog uzorka dobijenog na osnovu dostupnih podataka.

Reprezentativni uzorak iz stava 1. ovog člana utvrđuje Ministarstvo, uz konsultaciju, odnosno saglasnost strane u postupku koja to zahteva, i koja u roku od 21 dan od dana otpočinjanja postupka ispitivanja, dostavi podatke potrebne za utvrđivanje reprezentativnog uzorka.

Kada je ispitivanje ograničeno u skladu sa odredbama ovog člana, pojedinačni iznos subvencije koja podleže kompenzatornim merama se utvrđuje za svakog izvoznika ili proizvođača koji nije obuhvaćen reprezentativnim uzorkom, koji dostavi potrebne podatke u roku predviđenim ovom uredbom, osim u slučaju velikog broja izvoznika ili proizvođača, a pojedinačno ispitivanje onemogućilo bi pravovremeno okončanje postupka ispitivanja.

Ministarstvo može da izabere novi reprezentativni uzorak u slučaju da strane koje su izabrane za reprezentativni uzorak ne sarađuju.

Poverljivi podaci

Član 29

Podaci koji su po prirodi poverljivi ili su pribavljeni od strana u postupku ispitivanja kao poverljivi, na obrazložen zahtev, tretiraju se kao poverljivi.

Poverljivi podatak iz stava 1. ovog člana obuhvata podatak čije otkrivanje bi dalo prednost konkurenciji ili bi imalo značajan negativan uticaj na stranu koja je dostavila podatak ili izvor iz kojeg je podatak pribavljen.

Ministarstvo, odnosno službena lica ne mogu davati na uvid podatke koji su pribavljeni u skladu sa ovom uredbom za koje je strana koja je podatke dostavila zahtevala da budu tretirani kao poverljivi, bez izričite saglasnosti te strane u postupku.

Sažeti prikaz podataka nepoverljive prirode

Član 30

Strane u postupku ispitivanja koje dostavljaju poverljive podatke, dužne su da dostave i sažeti prikaz tih podataka koji nije poverljivog karaktera, koji sadrži dovoljno pojedinosti za razumevanje suštine podataka koji su označeni kao poverljivi.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, strane u postupku mogu da naznače da takve podatke nije moguće sažeto prikazati, uz navođenje razloga zbog kojih sačinjavanje sažetog prikaza nije moguće.

Ako Ministarstvo oceni da zahtev za poštovanje poverljivosti nije opravdan, a strana koja dostavlja podatak odbije da podatke učini dostupnim ili da omogući otkrivanje podataka u

opštem ili sažetom obliku, takav podatak se ne uzima u obzir, osim ako se na zadovoljavajući način može dokazati iz drugih izvora da je podatak tačan.

Uvid u podatke

Član 31

Podaci pribavljeni u skladu sa ovom uredbom mogu se koristiti isključivo u svrhe za koje su traženi.

Ministarstvo može da omogući uvid u opšte podatke, naročito razloge i dokaze na kojima su zasnovane odluke donete u skladu sa ovom uredbom. Prilikom svakog uvida u podatke moraju se uzeti u obzir legitimni interesi strana u postupku da se ne otkrivaju njihove poslovne tajne.

U toku postupka ispitivanja, na zahtev bilo koje strane u postupku (uvoznika, izvoznika i predstavnika države izvoza), Ministarstvo daje na uvid podatke sadržane u sažetom prikazu nepoverljive prirode na osnovu kojih je doneta odluka da se:

- 1) uvede privremena mera ili
- 2) uvede konačna mera ili
- 3) da se obustavi postupak ispitivanja bez uvođenja mera.

Zahtev za uvid u podatke podnosi se pismeno, najkasnije 30 dana od objavljivanja odluke o uvođenju privremenih mera, konačnih mera ili o obustavljanju postupka ispitivanja bez uvođenja mera.

V PRIVREMENE MERE

Član 32

Vlada na predlog Ministarstva uvodi privremene mere:

- 1) ako je pokrenut postupak ispitivanja, ukoliko je o tome dato javno obaveštenje i ako je zainteresovanim stranama pružena odgovarajuća mogućnost da uzmu učešće u postupku kako bi zaštitile svoje interese i
- 2) ako se prethodno pozitivno utvrdi postojanje subvencije i posledične štete po domaću industriju i
- 3) ako se utvrdi da bi kašnjenje u primeni kompenzatorne mere moglo da dovede do štetnih posledica koje bi bilo teško otkloniti.

Privremene mere se uvode najranije nakon isteka roka od 60 dana od pokretanja postupka ispitivanja a najkasnije devet meseci nakon pokretanja postupka ispitivanja.

Privremene mere mogu biti u obliku privremene kompenzatorne dažbine garantovane gotovinskim depozitom ili jemstvom u iznosu koji odgovara privremeno izračunatom iznosu subvencije.

Odluka Vlade o uvođenju privremenih mera sadrži naročito:

- 1) imena izvoznika, odnosno snabdevača, ili ako to nije izvodljivo, odgovarajuće države izvoza, odnosno snabdevanja;
- 2) opis, tarifnu oznaku i trgovački naziv posmatranog proizvoda neophodnih za potrebe carinjenja;
- 3) utvrđen iznos subvencije i osnovu za njeno utvrđivanje;
- 4) stepen štete i osnovu za njeno utvrđivanje shodno čl. 12. i 13. ove uredbe i uzročnu vezu između subvencije i štete i
- 5) obrazloženje.

Odluka o uvođenju privremenih mera objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Privremene mere ostaju na snazi najduže četiri meseca od dana stupanja na snagu odluke o uvođenju privremene kompenzatorne mere.

Član 33

Visina privremene kompenzatorne dažbine neće biti viša od ukupnog iznosa subvencije koja podleže kompenzatornim dažbinama i koja je privremeno utvrđena, ali će biti niža od iznosa subvencije, ako je takva niža dažbina odgovarajuća za otklanjanje štete u domaćoj industriji.

Ako je iznos konačne kompenzatorne dažbine viši od iznosa već uplaćenog ili deponovanog po odluci o uvođenju privremenih mera, razlika se neće naplatiti.

Kada se postupak ispitivanja okonča sa zaključkom da nije bilo subvencionisanja ili ako je iznos konačne kompenzatorne dažbine niži od iznosa plaćenog tokom perioda primene privremene mere, tada se plaćena suma ili razlika, vraća se bez odlaganja.

VI PREUZIMANJE OBAVEZE POVEĆANJA CENA

Povećanje cena

Član 34

Ministarstvo može da predloži ili da prihvati preuzimanje obaveze povećanja cena od izvoznika samo ako je prethodno utvrđeno postojanje subvencionisanja i štete prouzrokovane tim subvencionisanjem.

Postupak ispitivanja se obustavlja ili okončava bez uvođenja mera nakon prihvatanja obaveze vlade države izvoza, kojom se eliminiše ili limitira subvencija ili se preduzimaju druge mere koje se odnose na njen efekat.

Izvoznici koji izvoze subvencionisane proizvode u Republiku Srbiju mogu u toku postupka ispitivanja, da ponude preuzimanje obaveze povećanja cene posmatranog proizvoda, za iznos neophodan za otklanjanje štete.

Ministarstvo može da zahteva povećanje cena najviše do iznosa neophodnog za eliminisanje iznosa subvencije. Povećanje cena će biti niže od iznosa subvencije ako je takvo povećanje dovoljno za otklanjanje štete u domaćoj industriji.

Od izvoznika koji nude preuzimanje obaveze povećanja cene zahtevaće se da podnesu sažeti prikaz nepoverljivog karaktera o takvoj obavezi, koja se može staviti na uvid stranama u postupku ispitivanja.

Izvoznik nije dužan da prihvati predlog Ministarstva za preuzimanje obaveze povećanja cene.

Činjenica da strani proizvođači ili izvoznici ne nude preuzimanje obaveze povećanja cena, niti prihvataju poziv da to urade, neće ni na koji način uticati na dalji tok postupka ispitivanja.

Ukoliko se obaveza povećanja cena prihvati, postupak ispitivanja subvencionisanog uvoza i štete će se nastaviti do donošenja konačne odluke.

Kada se utvrdi da su moguće posledice subvencionisanog uvoza otklonjene povećanjem cena, Vlada na predlog Ministarstva, koje taj predlog daje po službenoj dužnosti ili na zahtev izvoznika, može da okonča ili obustavi postupak ispitivanja.

Protiv odluke Vlade iz stava 9. ovog člana Vladi se može dostaviti zahtev za preispitivanje.

Odbijanje ponude

Član 35

Ministarstvo nije dužno da prihvati ponuđeno preuzimanje obaveze povećanja cena ako smatra da je primena takve obaveze u praksi nemoguća, ako je broj aktuelnih ili potencijalnih izvoznika previše veliki ili iz drugih opravdanih razloga.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, a kada je to moguće, Ministarstvo obrazlaže izvozniku razloge za odbijanje ponude preuzimanja obaveze povećanja cena i omogućuje izvozniku da iznese svoj stav.

Odluka o odbijanju obaveze povećanja cena mora da sadrži obrazloženje takvog odbijanja.

Primena obaveze povećanja cene

Član 36

Odluka kojom se prihvata ponuda obaveze povećanja cene objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Ministarstvo prati primenu obaveze povećanja cene.

Izvoznik koji preuzima obavezu povećanja cene, dužan je da Ministarstvu periodično, u rokovima koje odredi Ministarstvo, dostavlja podatke u vezi sa ispunjavanjem takve obaveze i da omogući proveru svih relevantnih podataka.

Obustavljen postupak ispitivanja može se produžiti:

- 1) na zahtev strane koja je preuzela obavezu povećanja cene ili
- 2) po službenoj dužnosti.

Odluka o uvođenju kompenzatorne dažbine neće se primenjivati na proizvode one strane koja je preuzela obavezu povećanja cene.

Kršenje obaveze povećanja cene

Član 37

Neispunjavanje obaveza povećanja cene smatra se kršenjem preuzete obaveze.

U slučaju kršenja ili povlačenja obaveze povećanja cene, Vlada na predlog Ministarstva, uvodi privremenu meru ili konačnu kompenzatornu dažbinu na uvoz proizvoda koji su bili predmet preuzete obaveze.

Kada postupak ispitivanja koji je doveo do obaveze povećanja cene nije okončan, privremena dažbina se uvodi, nakon konsultacija, na osnovu najpouzdanijih dostupnih podataka, ukoliko postoji razlog za uverenje da je obaveza prekršena ili u slučaju kršenja ili povlačenja obaveze povećanja cene.

Konačna kompenzatorna dažbina se uvodi ako je u postupku ispitivanja koji je prethodio preuzimanju obaveze, utvrđeno po konačnoj odluci, da postoje subvencionisanje i materijalna šteta, pod uslovom da je izvozniku omogućeno da učestvuje u postupku, osim u slučaju gde je on sam povukao preuzetu obavezu.

VII OKONČANJE POSTUPKA ISPITIVANJA

Trajanje postupaka ispitivanja

Član 38

Postupak ispitivanja se mora okončati u roku od 12 meseci od datuma pokretanja a najkasnije u roku od 18 meseci.

Uvođenje konačne kompenzatorne mere

Član 39

Ministarstvo, po okončanju postupka ispitivanja, izveštava Vladu o postojanju subvencije koja podleže kompenzatornim merama, materijalne štete i uzročne veze.

Ministarstvo utvrđuje kompenzatornu dažbinu po stopi potrebnoj da se otkloni šteta, na nediskriminatornoj osnovi, na uvoz posmatranog proizvoda za koji je ustanovljeno subvencionisanje i nastala šteta. Stopa kompenzatorne dažbine neće biti viša od ukupnog iznosa subvencije.

Konačna kompenzatorna mera uvodi se na nediskriminatornoj osnovi, za svaki slučaj pojedinačno, bez obzira odakle se vrši subvencionisani uvoz datih proizvoda. Konačna kompenzatorna mera se ne uvodi na proizvode izvoznika koji su preuzeli obavezu povećanja cene u skladu sa odredbama ove uredbe.

Odluka o obustavi ili okončanju postupka ispitivanja nakon prihvatanja obaveze povećanja cene, sadržaće ili će na neki drugi način učiniti dostupnim, kroz poseban izveštaj, sažeti prikaz nepoverljive prirode ovako preuzete obaveze.

Vlada donosi odluku o uvođenju konačne kompenzatorne dažbine ili o obustavi ili prihvatanju obaveze povećanja cena, iz člana 34. stav 4. ove uredbe, kao i o razlozima za prihvatanje ili odbacivanje relevantnih argumenata ili zahteva koje daju izvoznici ili uvoznici. Ova odluka sadrži sve relevantne podatke o bitnim činjenicama i razlozima na osnovu kojih su uvedene konačne mere ili je prihvaćena obaveza povećanja cena, uz poštovanje zahteva za zaštitu poverljivih podataka.

Odluka o uvođenju konačne kompenzatorne mere objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Primena mera

Član 40

Privremene mere i konačne kompenzatorne mere primenjuju se samo na proizvode koji su pušteni u slobodan promet posle stupanja na snagu odluke o kompenzatornim merama.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, konačna kompenzatorna mera može da se uvede na proizvode koji su pušteni u slobodan promet najviše 90 dana pre stupanja na snagu odluke o uvođenju privremenih mera, ali ne pre pokretanja postupka ispitivanja, pod uslovom da Ministarstvo utvrdi:

- 1) da je znatnim uvozom subvencionisanih proizvoda u relativno kratkom periodu naneta šteta koja se teško može popraviti i
- 2) kada se to smatra neophodnim u cilju sprečavanja ponovne pojave štete.

U slučaju da postoji kršenje ili povlačenje obaveze povećanja cena, konačna mera može biti uvedena na proizvode koji su pušteni u slobodan promet najviše 90 dana od dana stupanja na

snagu odluke o uvođenju privremenih mera i ne pre kršenja ili povlačenja obaveze povećanja cene.

Okončanje postupka ispitivanja bez uvođenja mera

Član 41

Postupak ispitivanja okončava se bez uvođenja kompenzatornih mera, ako se u postupku ispitivanja utvrdi da:

- 1) ne postoji subvencija podložna kompenzatornim merama ili materijalna šteta koju je ona izazvala,
- 2) je marža subvencionisanja minimalna (*de minimis*) ili
- 3) je obim subvencionisanog uvoza ili šteta koju je subvencionisanje izazvalo zanemarljiva.

Iznos subvencije smatraće se minimalnim (*de minimis*) ako iznosi manje od 1% od izvozne cene proizvoda (*ad valorem*), a za države u razvoju 2%.

Šteta nastala kao posledica subvencija koje su podložne kompenzatornim dažbinama, smatra se zanemarljivom ako obim subvencionisanog uvoza koji je predmet postupka ispitivanja, predstavlja manje od 3% uvoza sličnih proizvoda u Republiku Srbiju.

Šteta se smatra zanemarljivom kada je uvoz iz jedne određene države manji od 3% uvoza sličnih proizvoda u Republiku Srbiju, osim kada sve države koje su pojedinačno zastupljene sa manje od 3% u ukupnom zajedničkom uvozu, čine više od 7% uvoza sličnih proizvoda u Republiku Srbiju.

Kada se radi o postupcima ispitivanja sprovedenim za države u razvoju, obim subvencionisanog uvoza smatra se zanemarljivim ako predstavlja manje od 4% ukupnog uvoza, osim kada sve države koje su pojedinačno zastupljene sa manje od 4%, u ukupnom zajedničkom uvozu čine više od 9% ukupnog uvoza sličnih proizvoda u Republiku Srbiju.

Kada je uvoz proizvoda iz više država istovremeno predmet postupka ispitivanja, Ministarstvo procenjuje kumulativni efekat takvog uvoza samo ukoliko utvrdi:

- 1) da je iznos subvencija ustanovljen u odnosu na uvoz iz svake države pojedinačno, viši od minimalnog (*de minimis*) i da obim subvencionisanog uvoza iz svake države nije zanemarljiv i
- 2) da je procena kumulativnog uticaja uvoza primerena uslovima konkurencije između uvoznih proizvoda i uslova konkurencije između uvoznih i sličnih domaćih proizvoda.

Odluka po kojoj se postupak ispitivanja okončava bez uvođenja kompenzatornih mera objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

VIII NAPLATA DAŽBINA

Član 42

Naplata privremenih, odnosno konačnih kompenzatornih dažbina vrše carinski organi, u iznosu, odnosno po stopi utvrđenoj odlukom o uvođenju mere, istovremeno sa ostalim uvoznim dažbinama, u skladu sa carinskim propisima.

Carinski organi dužni su da dostavljaju Ministarstvu mesečne izveštaje, o uvozu proizvoda koji je predmet kompenzatornih mera, i iznosu naplaćenih kompenzatornih dažbina.

Naknadna naplata i povraćaj privremene, odnosno konačne kompenzatorne dažbine vrši se u skladu sa carinskim propisima.

IX IZBEGAVANJE MERA

Član 43

U slučaju izbegavanja kompenzatornih mera, primena kompenzatorne dažbine uvedene u skladu sa odredbama ove uredbe, može da se proširi i na uvoz sličnih proizvoda, ili njihovih delova, iz država čiji izvoznici nisu bili obuhvaćeni postupkom ispitivanja.

Izbegavanje iz stava 1. ovog člana je svaka promena u trgovini između druge države i Republike Srbije koja nastaje kao rezultat prakse, procesa ili rada koji:

- 1) osim uvođenja dažbine, nema drugi opravdan uzrok ili dovoljno ekonomsko opravdanje;
- 2) pokazuje da je uticaj dažbine na cene i/ili količine sličnih proizvoda potcenjen;
- 3) uvezeni sličan proizvod i/ili njegovi delovi i dalje imaju koristi od subvencionisanja.

Izbegavanje iz stava 1. ovog člana obuhvata i:

- 1) promene proizvoda usled kojih se ne menjaju njegove bitne karakteristike, a koje dovode do svrstavanja proizvoda u tarifnu oznaku Carinske tarife različitu od tarifne oznake u koju je proizvod bio svrstan, tako da promenjeni proizvod ne bude predmet mera;
- 2) isporuku proizvoda koji su predmet kompenzatornih mera preko treće države i
- 3) izmenu uobičajenog načina prodaje i prodajne mreže izvoznika ili proizvođača u državi, sa ciljem da se njihovi proizvodi izvezu u Republiku Srbiju preko proizvođača ili izvoznika čiji izvoz nije predmet kompenzatornih mera.

Smatra se da se sklapanjem iz stava 3. ovog člana izbegavaju kompenzatorne mere ako su ispunjeni uslovi iz stava 2. tač. 2. i 3. ovog člana i ako:

- 1) je sklapanje otpočeto ili u znatnoj meri intenzivirano od dana ili neposredno pre pokretanja postupka ispitivanja, pri čemu predmetni delovi potiču iz države čiji izvoznici ne podležu merama;
- 2) delovi čine najmanje 60% od ukupne vrednosti delova sklopljenog proizvoda i

3) vrednost dodata delovima tokom postupka sklapanja ili finalne obrade predstavlja više od 25% ukupnih troškova proizvodnje.

Član 44

Postupak ispitivanja o izbegavanju mera pokreće se po službenoj dužnosti ili na zahtev zainteresovane strane, zasnovanog na dovoljno dokaza o činjenicama navedenim u članu 43.

Postupak iz stava 1. ovog člana može da traje najduže devet meseci.

X TRAJANJE, PREISPITIVANJE I POVRAĆAJI

Trajanje

Član 45

Kompenzatorna dažbina, kao i obaveza povećanja cena, ostaje na snazi onoliko dugo i u meri neophodnoj da se otkloni subvencionisanje koje izaziva štetu.

Tokom primene kompenzatorne dažbine, Ministarstvo preispituje potrebu za njenom daljom primenom, u skladu sa čl. 15-27. ove uredbe. Postupak preispitivanja sprovodi se i završava u roku od 12 meseci od datuma njegovog pokretanja.

Vlada, na predlog Ministarstva, ukida kompenzatornu dažbinu kada utvrdi da su prestali da postoje razlozi za njenu dalju primenu.

Konačna kompenzatorna mera traje najduže pet godina od uvođenja ili pet godina od dana zaključenja poslednjeg preispitivanja sprovedenog u skladu sa ovom uredbom, kojim su obuhvaćeni i subvencija i šteta, osim ako se u postupku preispitivanja ne utvrdi da je verovatno da bi ukidanje mere dovelo do ponavljanja subvencionisanja i štete.

Preispitivanje trajanja mere

Član 46

Ministarstvo, objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije" obaveštenje o predstojećem prestanku primene kompenzatorne mere u završnoj godini primene, ali najkasnije devet meseci pre isteka perioda primene mere.

Postupak preispitivanja o trajanju mere pokreće se po službenoj ili na obrazložen zahtev domaće industrije, podnetog najkasnije tri meseca pre kraja petogodišnjeg perioda.

Postupak preispitivanja o trajanju mere pokreće se ukoliko postoji dovoljno dokaza da bi prestanak mere verovatno doveo do nastavka ili ponavljanja subvencionisanja i štete.

Kada preispituje potrebu za nastavkom primene kompenzatornih mera, Ministarstvo omogućava državi izvoza, uvoznicima, izvoznicima, ili domaćim proizvođačima, da iznesu činjenice od značaja za donošenje odluke o prestanku, odnosno produženju primene kompenzatornih dažbina.

Postupak preispitivanja o trajanju mere se pokreće u skladu sa odredbom st. 2. i 3. ovog člana, a uvedene mere ostaju na snazi do okončanja postupka preispitivanja.

Privremeno preispitivanje

Član 47

Potreba za daljom primenom mera može se ispitati po službenoj dužnosti Ministarstva ili na zahtev države izvoza, izvoznika, uvoznika ili domaćeg proizvođača, pod uslovom da je prošlo najmanje godinu dana od uvođenja konačne mere.

Postupak privremenog preispitivanja pokreće se kada zahtev sadrži dovoljno dokaza da produžena primena mera više nije potrebna za otklanjanje efekta subvencije ili štete ili da postojeća mera nije dovoljna da otkloni štetu koju prouzrokuje subvencionisanje.

Povraćaj naplaćenih dažbina

Član 48

Uvoznik može da podnese obrazložen zahtev za povraćaj naplaćenih dažbina kada se utvrdi da je iznos subvencije na osnovu koje su dažbine naplaćivane, otklonjen ili umanjen do ispod nivoa dažbine na snazi.

Upravni spor

Član 49

Protiv odluke Vlade zainteresovana strana može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

XI TROŠKOVI POSTUPKA

Obaveza plaćanja troškova

Član 50

Kada se postupak ispitivanja pokrene po službenoj dužnosti, svi troškovi nastali u postupku ispitivanja i u vezi sa tim postupkom, pokrivaju se iz budžeta.

Kada se postupak ispitivanja, pokrenut na zahtev domaćeg proizvođača, okonča uvođenjem konačne kompenzatorne dažbine, svi troškovi nastali u postupku ispitivanja i u vezi sa tim postupkom, pokrivaju se iz budžeta.

Kada se u postupku ispitivanja pokrenutom na zahtev domaćeg proizvođača, ustanovi da nisu ispunjeni uslovi za uvođenje konačne kompenzatorne dažbine, sve troškove nastale u postupku ispitivanja i u vezi sa tim postupkom, snose podnosilac ili podnosioci zahteva.

Visina troškova

Član 51

Visinu troškova postupka utvrđuje Ministarstvo, u skladu sa članom 16. Zakona o spoljnotrgovinskom poslovanju.

Kada zahtev podnosi više podnosilaca, ili je podnet u ime više podnosilaca, svaki podnosilac je solidarno odgovoran za plaćanje troškova postupka.

Troškovi izvođenja pojedinih dokaza

Član 52

Izuzetno od odredbe člana 50. stav 2. ove uredbe, sve vanredne troškove u postupku, a naročito troškove koji su nastali u vezi sa izvođenjem dokaza van sedišta Ministarstva i troškove nastale u vezi sa aktivnostima iz člana 22. ove uredbe, snosi podnosilac ili podnosioci zahteva.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana, podnosilac ili podnosioci, imaju obavezu da, na zahtev Ministarstva, u roku od mesec dana od prijema zahteva za plaćanje, uplate predujem kojim pokrivaju troškove izvođenja dokaza.

Kada se plaćanje na ime troškova iz stava 2. ovog člana ne izvrši u roku, dokaz za čije izvođenje je traženo plaćanje neće biti izveden.

Naplata troškova

Član 53

U slučajevima na koje se ukazuje u članu 50. stav 3. ove uredbe, pošto odluka o okončanju postupka ispitivanja postane konačna i izvršna, Ministarstvo obaveštava podnosioca/podnosiocice zahteva o kalkulaciji troškova postupka.

Podnosilac/podnosioci zahteva su dužni da izvrše plaćanje iznosa iz stava 1. ovog člana u roku od mesec dana od prijema obračuna.

Obezbeđenje

Član 54

Kada je doneta odluka o pokretanju postupka ispitivanja, Ministarstvo može da zahteva od podnosioca ili podnosilaca zahteva, da polože obezbeđenje u iznosu koji odgovara procenjenom iznosu troškova koji mogu nastati u postupku, odnosno u vezi sa postupkom.

Obezbeđenje može da bude u obliku jemstva ili depozita položenog na poseban račun, u skladu sa carinskim propisima.

XII ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja ranijeg propisa

Član 55

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o bližim uslovima za primenu kompenzatornih mera ("Službeni glasnik RS", broj 36/06).

Stupanje na snagu

Član 56

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".